

УДК 37.09:339.92(477:4)(045)

ЄВРОПІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ КОНСОЛІДАЦІЮ

Мовчан К.М., Гасуляк С.

EUROPIZATION OF THE EDUCATION SYSTEM AS A FACTOR OF INFLUENCE ON SOCIAL CONSOLIDATION

Movchan Kateryna, Hasuliak Sofiia

Інтеграція України у європейське, світове співтовариство характеризується динамічністю розвитку структурних державних підрозділів. Соціальні, економічні, політичні та інші процеси розвитку суспільства вимагають підготовку якісних фахівців. У статті зацентована увага на тому, що декілька десятиліть тому розпочалася інформаційна революція, яка триває до сьогоднішнього часу. Україна потребує становлення нового іміджу та поширення на світовій арені. Статтю присвячено питанню необхідності розвитку регіональних студій. Мета статті полягає в тому, щоб висвітлити значення регіональних студій для розвитку територіальних громад, які стають все більш потужнішими та незамінними у суспільстві. Завдання статті полягає у висвітленні вагомості дослідження та моніторингу процесів певного регіону. У статті зазначено, що дисципліна інформаційна, бібліотечна та архівна справа дає можливість навчити студентів здійснювати аналіз зібраного матеріалу, коректно описати та висвітлити його.

Ключові слова: регіональні студії, інформаційна справа, розвиток, необхідність.

Ukraine's integration into the European and international community is characterized by the dynamic development of structural state divisions. Social, economic, political and other processes of society development require the training of highly qualified specialists. The article focuses on the fact that several decades ago the information revolution began, which continues to this day. Ukraine needs to develop a new image and enter the world stage. The article is devoted to the need to develop regional studios. The purpose of the article is to emphasize the importance of regional studios for the development of territorial communities, which are becoming increasingly powerful and irreplaceable in society. The purpose of the article is to emphasize the importance of research and monitoring of processes in a particular region. The article states that the discipline of Information, Library and archival affairs makes it possible to teach students to analyze the collected material, correctly describe and cover it.

Keywords: regional studios, information business, development, necessity.

Досліджуючи міжнародні відносини, співпрацю з недержавними організаціями, міжнародними комунікаціями на рівні держави та на глобальному, регіональному і локальному рівнях, необхідно зосередити увагу на підготовці фахівців, які здатні аналізувати та розв'язувати специфічні теоретичні завдання міжнародного рівня та вирішувати практичні проблеми професійної діяльності у сфері зовнішньої політики.

Дослідження та моніторинг історико-культурних, культурно-етичних,

соціально-економічних, політичних, економіко-географічних, еколого-природничих процесів певного регіону є домінантом регіональних студій. При розгляді загального аспекту розуміння зазначеної форми діяльності, їхнє завдання полягає у аналізі роботи спеціаліста широкого профілю, який розробляє стратегії соціально-економічного розвитку країни, прогнозує бюджет регіону, розробляє маркетинг територій розвитку. Фахівців такого напрямку прийнято називати лобістами диференційованих рівнів.

«Важливою складовою досліджень в напрямку розвитку регіональних студій є формування механізмів підвищення конкурентоспроможності регіонів в міжнародній, соціальній, екологічній, економічній та ін. сферах. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 53 від 1.02.2017 р. «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. №266» було виокремлено нову галузь знань щодо підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня – міжнародні відносини. Структурно така галузь знань орієнтована на підготовку фахівців з: міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій. Досліджуючи питання щодо регіональних студій, ми можемо стверджувати, що кожен регіон є повноправним суб'єктом діяльності, який виступає самостійним не тільки на внутрішньому, але і зовнішньому ринках. Його сміливо можна називати «безпосереднім учасником транскордонного співробітництва, який є реальним представником продуктивних сил і віддзеркалює специфіку розвитку економіки певної території» [4].

Опираючись на дослідження «для того, щоб осягнути сутність політичної системи конкретної країни, системного аналізу можна використовувати групу соціально-політичних чинників: традиції, інформування громадськості, якість функціонування політичних інститутів тощо. Також є можливість досліджувати політичні еліти та їх вплив на підсистеми політичної системи, особливо на функціонування партійної системи, розглянути проблеми взаємодії елементів як усередині самої системи, так і з зовнішнім оточенням тощо. У зв'язку з цим

досить важливим є аналіз внутрішньої сфери економічних, соціальних і культурних проявів функціонування суспільства та зовнішнього середовища. Економічна система визначається як тип основного виробництва й характеру управління. Соціальна система детермінована освітою, професійною ієрархією суспільства. Особливості культурного контексту пов'язані з домінуючими ідеями в суспільстві та системою соціально-політичних поглядів. Політична система зазнає впливу також й інших політичних систем, що перебувають у зовнішньому оточенні» [5]. Отже, науково-дослідницький аналіз політичної системи дає можливість звернути увагу на багатоаспектні завдання регіональних студій, які сприятимуть розвитку країни з урахуванням вимог до якісного представлення результатів. Одним із важливих складових євроінтеграції закладів вищої освіти є суттєве зростання уваги представників освіти і науковців інтерес до європеєзнавчого аспекту навчання. В якості особливого вектору вивчення досвіду європейської освіти є регіональні студії.

Принципово новою сторінкою у процесі дослідження та впровадження євроінтеграційних впливів дає проект програми ЄС Erasmus+ напряму Jean Monnet «Навчальний модуль «Концепт Європи: від ідеї до реалізації». Імплементація тем, які домінують у ЄС, дає можливість досліджувати освітній інтеграційний процес в Україні. Європейський проект спрямовує перш за все на довготривалі дії європейських студій і надає можливість отримати чудовий викладацький досвід для європейських регіональних студій, для молодих вчених і заохочує до наукових досліджень з актуальних тем Європейського Союзу.

Таким чином, євроінтеграційний вектор, який є провідним у європейських студіях, належить до найпріоритетніших у стратегії інтернаціоналізації освіти і дає можливість значно розширити і вдосконалити роботу академічних осередків.

Відбувається реформа у адміністративно-територіальній структурі регіонів. Саме у такий час значення регіональних студій набувають особливої вагомості. В умовах децентралізації швидко створюються формування (громади), які отримують нові повноваження. Змінюється функціональна філософія органів

місцевого самоврядування: вони значно розширюють свої повноваження та можливості. Таке нововведення породжує нові практики і дає можливість розширити зв'язки з партнерами у соціально-економічних процесах.

Важливою складовою для європейських регіональних студій є активна участь у міжнародних та вітчизняних науково-практичних конференціях, симпозиумах, семінарах, «круглих столах», тренінгах та стажуваннях, що дозволяє здобувати позитивний досвід участі в наукових заходах та поглиблювати знання в галузі міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Список використаних джерел

1. Бурейко Н. Євроінтеграція vs європеїзація. Кілька тез до саміту ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewjZsubR6JL2AhUki8MKHbMTBt8QFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.eurointegration.com.ua%2Fexperts%2F2016%2F11%2F24%2F7057925%2F&usg=AOvVaw3hFSppYKjQw9I5e6SkL4El>.
2. Регіональні студії: журнал УжНУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewje6-nwlpP2AhVItIsKHWQZAnYQFnoECAcQAQ&url=http%3A%2F%2Fregionalstudies.uzhnu.uz.ua%2F&usg=AOvVaw0aGfpRXbepMPLCh_bTaC_H.
3. Кляп М. Взаємодія виконавчої влади і місцевого самоврядування в умовах становлення новітньої української держави / М. Кляп, І. Черленяк, Н. Прозорова // Регіональні студії: збірник наукових праць. – Ужгород: Ліра, 2002. – Вип. 5. – С. 14–17.
4. Специфіка дефініції «регіональні студії» та її прикладне [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewiY8tSvrJP2AhUUv4sKHVXfBn0QFnoECAwQ5D0%25BD%25D0%25B0%25D0%25BB%25D1%258C%25D0%25BD%25>.
5. Гірман А. П. Сучасні політичні системи світу: деякі питання стійкості / А. П. Гірман, С. О. Макарова // Регіональні студії: збірник наукових праць. – Ужгород: Ліра, 2002. – Вип. 19. – С. 70.

References

1. Bureiko, N. Yevrointehratsiia vs yevropeizatsiia. Kilka tez do samitu YeS [European integration vs Europeanization. A few theses for the EU summit]. Available at: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewjZsubR6JL2AhUki8MKHbMTBt8QFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.eurointegration.com.ua%2Fexperts%2F2016%2F11%2F24%2F7057925%2F&usg=AOvVaw3hFSppYKjQw9I5e6SkL4El>.
2. Rehionalni studii: zhurnal UzhNU [Regional studies: journal of UzhNU]. Available at: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewje6-nwlpP2AhVItIsKHWQZAnYQFnoECAcQAQ&url=http%3A%2F%2Fregionalstudies.uzhnu.uz.ua%2F&usg=AOvVaw0aGfpRXbepMPLCh_bTaC_H.
3. Kliap, M., Cherleniak, I. and Prozorova, N. 2002. Vzaiemodiia vykonavchoi vlady i mistsevoho samovriaduvannia v umovakh stanovlennia novitnoi ukrainskoi derzhavy [The interaction of the executive power and local self-government in the conditions of the formation of the newest Ukrainian state]. *Regional studios*, 5, pp. 14–17.
4. Spetsyfika definitsii «rehionalni studii» ta yii prykladne [The specifics of the definition of "regional studies" and its application]. Available at: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewiY8tSvrJP2AhUUv4sKHVXfBn0QFnoECAwQ5D0%25BD%25D0%25B0%25D0%25BB%25D1%258C%25D0%25BD%25>.

5. Hirman, A. P. and Makarova, S. O. 2002. Suchasni politychni systemy svitu: deiaci pytannia stiiikosti [Modern political systems of the world: some issues of stability]. *Regional studios*, 19, p. 70.

УДК 025-042.3:316.3(045)

ФОНДИ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ ЯК ВАГОМИЙ МЕХАНІЗМ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО ТА ЛЮДИНУ

Моргун А.В.

LIBRARY FOUNDATIONS OF UKRAINE AS A SIGNIFICANT MECHANISM OF INFLUENCE ON SOCIETY AND PEOPLE

Morhun Alla

У статті здійснено спробу осмислити проблему фондів бібліотек України як вагomeго механізму впливу на суспільство та людину. Для цього механізму притаманні нові соціальні трансформації, нова культурна реальність, яка на думку багатьох вчених розглядається сьогодні як спосіб буття в умовах інформаційного суспільства, тобто в умовах інтелектуальної свободи та свободи доступу до інформації.

Ключові слова: фонди бібліотек, доступ до інформації, трансформація бібліотек.

The article attempts to understand the problem of library funds of Ukraine as a powerful mechanism of influence on society and people. This mechanism is characterized by new social transformations, a new cultural reality, which, according to many scientists, is considered today as a way of being in the conditions of the information society, that is, in the conditions of intellectual freedom and freedom of access to information.

Keywords: library funds, access to information, transformation of libraries.

Культуру суспільства найчастіше трактують як сукупність духовних, моральних, інтелектуальних, етнічних та інших цінностей, напрацьованих людством за певний період свого існування. Фонди бібліотек України - носії цих цінностей, які фіксують результати творчості людей і за своєю природою є унікальними та історично сформованими.

Проблему розвитку та функціонування фондів бібліотек України можна розглядати з точки зору різних аспектів: як чинників розвитку та поширення культури в часі й просторі, як фактору та інструмента формування культурних цінностей тощо. Однак найважливішим аспектом є усвідомлення розвитку та функціонування фондів бібліотек України як вагomeго механізму впливу на суспільство та людину як індивіда.

Значущість бібліотечних фондів з можливістю вільного доступу до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>